

Lozan Zaferinin Yıl Dönümü

İstanbulun imarı plânı dolayısıyla

Sabırsızlıkla beklediğimiz imar teşebbüslerinin hayırlı neticeler vermesine engel çıkarmak değil, bilakis bunları kolaylaştırmak ve teşci etmek bizim için bir vazifedir. Fakat...

Hüseyin Cahid YALÇIN

İstanbulun imar plânında yeşil sahalara ehemmiyet verildiği anlaşıyor. Bundan dolayı bilhassa müteşekkik kalmak için eder. İstanbulda eski evlerimiz yavaş yavaş yavaş apartman havatı içine bir imkânsız bir felâket haline gelince, şehir yeşillikten mahrum kaldı denilebilir. Mahalle içlerindeki eski çiçek bostanları'nın yerinde şimdi kasvetli ve bedbaht küçük binalar görülüyor. Fakat anlaşıyor ki imar plânı tatbik edildikçe İstanbul yeşillik tekrar kavuşacaktır.

Gazetelerde okuduğuma göre, bu çok iyi gayeye vasil olmak için bir çok İstanbulluların üzerine istisnai bir fedakârlık yükletilmek icap edecektir. Eğer okuduğum havadis doğru ise, imar plânında yeşil saha teşkil etmek üzere ayrılan yerlere tesadüf eden arsaların satılmalarına müsaade edilmeyecektir. Bunun halk için bir mağduriyet teşkil edeceği düşünülerek bir çaresi aranmış olduğu da anlaşıyor. Bulunan çare şudur: İlk beş senelik imar plânı esasında yeşil saha haline kalacak yerlerdeki arsalar şimdiden, istinâk edilmek bedelleri sahiplerine verilecektir.

Bunun pek doğru bir tedbir olduğu aşikârdır. Arsaların üzerine bina yapılduktan sonra istinâk edilmekten ise istinâk muamelesini şimdiden yapmak hem şehir için hem belediye için büyük bir kolaylık teşkil eder. Fakat ilk beş senelik plânı takip eden devrelerde bahsedilen arsalar hakkında ne muamele tatbik olunacak? Bunun için de basit ve kestirime bir tedbir bulunmuş: Bu arsaların üzerine bina yapılmıyacaktır. Yalnız, arsa sahipleri inşa edecekleri mebanin ilerde belediyece yıktırılması na teşebbüs edildiği takdirde buna muhalefet etmeyeceklerdir. Şimdiden razı olurlarsa istinâk edilecekleri gibi inşaat yapabileceklerdir. İşte zihnimin takıldığı nokta budur.

Sabırsızlıkla beklediğimiz imar teşebbüslerinin hayırlı neticeler vermesine engel çıkarmak değil, bilakis bunları kolaylaştırmak ve teşci etmek bizim için bir vazifedir. Fakat bu hayırlı işin sonucunda en muhterem şahsi haklara zarar vermek bahasına temin edilmek mesine göz kapamağa imkân yoktur. Beş sene sonra her dağın yıktırılabilirliği tartışılmaz bir arsayı, hiç bir bina yapılmıyacak kabil değildir. Bu, ancak zahirî bir müsaadeden ve kolaylıktan ibaret kalacaktır. Amelî bir fayda görülmeyecektir. Ömrü beş seneye inhisar edecek bir apartman, ev yahut dükkân beş sene içinde amorti edilmek lâzım gelir. Buna sarfedilen sermayenin faiz ve kârı da inhimam edecektir. Binaenaleyh bu şart dairesinde yapılan binaların kira bedeli şimdiki binaların kira bedeli mislini geçecektir. Böyle bir arsa kiracı çıkacağına ihtimal verilebilir mi? Buna ihtimal vermek İstanbul için ayrı ve yeni bir felâket teşkil eder. Çünkü küçük civardaki evler ve dükkânlar için de bu beş sene ömürlü binalar kadar yüksek kiralar istenmeye başlayacak ve neticede bütün şehirde kiralara son fiyade artacaktır. Bu artışın hasıran bu tedbirin evvelki mal sahipleri için bir piyango ikramiyesi teşkil edecektir.

Fakat, İstanbul halkı beş sene ömürlü apartman ve evlere lüzum gösterdiği kirayı ve

Bu mes'ut gün bütün yurtta heyecanla kutlanacak

Lozan sulhunun kahramanı İsmet Paşa

Üniversitede büyük merasim yapılacaktır

Bugün Lozan sulh muahedemesinin imzalanışının 18 inci yıldönümüdür. Bizi iyi bir sulha kavuşturan ve aynı zamanda Sevr felâketini ortadan kaldıran bu muhteşem eser, 18 sene evvel bugün, Milli Şef İsmet İnönü tarafından muhassas heyeti reisi sıfatıyla çetin mücadelelerden sonra imzalanmış ve Türk milletinin ezeli ve ebedi istiklâl ve tamamiyeti bu suretle bütün cihan tarafından kabul ve tasdik edilmiştir.

Muahedenin imza olduğu tarihi kalem bugün Üniversite tarafından şeref vediası olarak saklanmaktadır.

Lozan muahedesi malûm olduğu üzere, bir sulh muahedesi beş mukavele bir itilâfname, on protokol ve beyanname ve bir nihai sened olmak üzere 18 parçadan mürekkeptir. Bunların her biri ayrı bir isim taşımakta ve ayrı bir menfaati ifade etmekle beraber hepsinin ruh ve prensibi aynıdır. Türk milletinin kayıtsız ve zartsız istiklâl ve hürriyeti.

Lozanda Türkiyenin karşısında bulunan devletler asil yedirdir. Birleşik Amerika bütün müzakerelerde bulunmakla beraber...

(Sonu sayfa 5 sütun 6 da)

Japonya Hindiciniye bir ultimatom verdi

Japonyanın buraya yerleşmek kararını verdiği anlaşıyor

Vaşington, 23 (a.a.) — Reuters:

Öğrenildiğine göre Japon hükümeti Hindicininin tamamen Japonya tarafından askerî işgal altına alınmasını talep eden 24

(Sonu sayfa 5 sütun 3 de)

Almanya Amerikaya harisane emeller atfediyor

Şimali Amerika cenubi Amerikayı istismar etmek istiyor

Berlin, 23 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor:

Deutsche Diplomatische Und Politische Korrespondenz gazetesinde bir yazısında M. Roosevelt tarafından, Birleşik Amerika-

(Sonu sayfa 5 sütun 2 de)

Hatayın kurtuluş yıldönümü

Dün Hatayda muazzam tezahüratla kutlandı

Tarihi bir resim: Tayfur Sökmen İskenderunda halka ilk ilhak müjdesini verirken

Antakya, 23 (a.a.) — Hatayın kurtuluş bayramı bugün bütün Hatayda en coşkun teza-

Fransada baş gösteren sabotaj hareketleri

Almanya Fransa'dan yeni toprak taleplerinde bulunmuş

Nevyork, 23 (a.a.) — Taas: "Nev - York Journal And American", gazetesinin Vaşingtondan aldığı haberlere göre...

(Sonu sayfa 5 sütun 4 de)

ALMAN - RUS HARBİ

Berlin bildiriyor:

Odesaya şiddetli bir hava akını oldu

Moskovaya da hava taarruzu tekrarlandı

Smolensk civarında ihata edilen Rus kuvvetleri imha ediliyor

Berlin, 23 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Ukraynada Alman, Rumen, Macar ve Slovak kitaları durmadan düşmanı takibe devam etmişlerdir.

Şark cephesinin diğer kısımlarında büyük ve küçük Sovyet gruplarının ihata ve imhasına devam edilmektedir. İhtatadan kurtulmak için düşmanın yaptığı bütün teşebbüsler akim kalmıştır.

Şarptıma taarruzlarımız neticesinde düşman son derece zayıf vermiştir.

Fin cephesinde harekât plânı mucibince devam etmektedir. Yeni arazi kazandık.

Mühim Alman tayyare te-

(Sonu sayfa 5 sütun 2 de)

ALMAN - RUS HARBİ

Moskova bildiriyor

Almanlar zehirli gaz harbine başlıyor

Cephelerde çok şiddetli harpler devam ediyor

Moskova, 23 (a.a.) — Bu sabahki Sovyet askeri tebliği: Dün gece Sovyet kataları Pet-

(Sonu sayfa 5 sütun 5 de)

HARP VAZİYETİ

Harpte motörün rolü

Bu günkü harpte alınan derslere göre ordular hazırlanıyor ve ümidler zırh ve motöre bağlanıyor

YAZAN:

Emekli General Kemal Koçer

Büyük harbin topraktan kuvvet alan orduları, mahiyetleri "tank", remzi altında gizlenen

(Sonu sayfa 5 sütun 1 de)

Adliye Vekilimiz dün Ankaraya döndü

Vekilin Beyanâtı

Adliye kâtipleri terfih ediliyor - İhtikâr suçlularının muhakemesi - Adliye sarayının inşası

Adliye Vekili Hasan Memencioğlu

Adliye Vekili Hasan Memencioğlu'nun beş güne yakın bir zamandanberi şehrimizde yaptığı tedkikleri bitirmiş ve dün akşamki ekspresle Ankara'ya dönmüştür.

Vekil öğleden evvel adliyeye gelerek burada bir müddet müşgul olmuş ve bir aralık da gazetecileri kabul etmiştir. Vekil şimdiye kadar yaptığı beyanatlara ilâveten bilhassa küçük adliye memurlarını alâkadar eden mühim bir beyanatta daha bulunmuşlardır.

Adliye kâtiplerinin terfih Adliye kâtipleri hakkında düşünülen ışıkhah ve terfih işinin ne vakit yapılabileceği yolundaki suale de şu cevabı vermiştir:

"Büyük Millet Meclisinde

(Sonu sayfa 5 sütun 3 de)

BALKANLARDA SON SEYAHAT

Yazan: Aka GÜNDÜZ Tefrika No. 12

Güzel Bosna yolunda

Boşnaklar bizim işlerimizle yürekten ilgili, bizim iyi oluşumuzu kendilerinin iyi oluşları gibi yürekten istiyorlar

Vakit vakit, hortliyaacağı, bir kâbus ağırlığı ile ortaya çıkan Habsburg'ların emperyalizması Bosna - Hersek kıtasında dar hatlı demiryolları yapmış, Tüneler kazmış, Şoseler silindirmiş, Fakat işte o kadar. Fakat taş veya beton köprüler kurmamış. Yolları da askeri bakımdan görmüş. Yaptığı köprü-

ler tahtadandı. Üzerlerinden ağırca şeyler geçirilemezdi ve her köprü başındaki üç beş kişilik Nemeç karakolu o köprüyü üç beş dakikada atıp yakabilirdi. Bütün bunlar emperyalizması-na karşı çıkacak herhangi bir ihtilâlden kaçındığı içimdir. İmar edilmeyeğine gelince;

(Sonu sayfa 3 sütun 1 de)

Simdilik Bukadar

Lozan zaferinin yıldönümü

**onosile hem ken-
na hizmet**

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarlı tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağılacaktır.

4 adet	1.000 Liralık	4.000 Lira	10 adet	50 Liralık	5.000 Lira
4 »	500 »	2.000 »	50 »	40 »	4.800 »
4 »	250 »	1.000 »	160 »	20 »	3.200 »
40 »	100 »	4.000 »			

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede dört defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birincikanun tarihlerinde çekilecektir.